

1 iunie 2011

Obiecțiuni la raportul de expertiză MJ-INEC nr. 88 din 13 mai 2011

Subsemnatul dr. ing. Cătălin GRIGORAȘ, expert oficial tehnic judiciar și expert criminalist autorizat în domeniile voce și vorbire, fotografii și înregistrări video, tehnică de calcul, mijloace de telecomunicații, în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr.75/2000 cu modificările ulterioare și a încheierilor de ședință din dosarul nr. 6367/2/2010 al Curții de Apel Brașov:

- din 11 februarie 2011 prin care s-a dispus efectuarea unei expertize criminalistice de către MJ-INEC și au fost stabilite obiectivele acesteia,
- din 6 mai 2011 prin care subsemnatul a fost desemnat expert consilier,
prezintă următoarele obiecțiuni la raportul de expertiză criminalistică nr. 88 din 13 mai 2011 al Ministerului Justiției - Institutului Național de Expertize Criminalistice, întocmit de ing. Gheorghe Pop.

Sumar

1. Obiectul expertizei
2. Materiale supuse examinării
3. Aparatura folosită
4. Observații preliminare și bibliografie
5. Constatări
6. Concluzii
7. Observații generale și opinia expertului criminalist autorizat

1. Obiectul expertizei

Prin încheierea de ședință din 11.02.2011 s-a dispus efectuarea unei expertize criminalistice având ca obiective:

- (a) să se stabilească dacă înregistrările audio și audio/video ambientale sunt autentice
- (b) să se stabilească dacă înregistrările au fost realizate simultan cu evenimentele acustice pe suporturile expertizate sau reprezintă o copie
- (c) să se stabilească dacă înregistrările conțin eventuale intervenții (ștersături, inserări, intercalări de cuvinte, fraze sau alte elemente de contrafacere).

2. Materiale supuse examinării

Conform prevederilor art.7 din Ordonanța Guvernului nr.75/2000, experții criminaliști autorizați participă personal la efectuarea expertizelor prin:

- a) observații cu privire la obiectul expertizei
- b) modificarea sau completarea obiectului expertizei
- c) verificarea și completarea materialului necesar pentru efectuarea expertizei
- d) obiecții la raportul de expertiză.

Potrivit dispozițiilor date de către instanța de judecată, în vederea efectuării expertizei criminalistice – a fost emisă de către Curtea de Apel Brașov adresa din data de 15 februarie 2011 către Direcția Națională Anticorupție – pentru ca aceasta instituție să pună la dispoziția experților desemnați:

1. suportii originali pe care au fost stocate înregistrările ce fac obiectul expertizei și
2. echipamentele folosite în vederea înregistrării în mediul ambiental a înregistrărilor contestate.

Până la data de 1 iunie 2011 nu mi-au fost puse la dispoziție materialele sau clonele materialelor expertizate de MJ-INEC, astfel că nu am avut posibilitatea să verific, conform prevederilor art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 75/2000 și practicii CEDO (Mirilashvili c. Rusia, 2008), materialul necesar pentru efectuarea expertizei, și implicit întocmirea unui set complet de obiecțiuni la raportul de expertiză al MJ-INEC.

Din materialele puse la dispoziție însă de către dl. Zamfirachi Adrian (fotocopie raport de expertiză MJ-INEC, încheieri de ședință și corespondența Curții de Apel Brașov cu DNA și INEC) – rezultă faptul că Direcția Națională Anticorupție nu a pus la dispoziția experților desemnați nici echipamentele cu care au fost efectuate înregistrările contestate și nici suportii originali pe care au fost stocate inițial înregistrările autentice.

3. Aparatura folosită

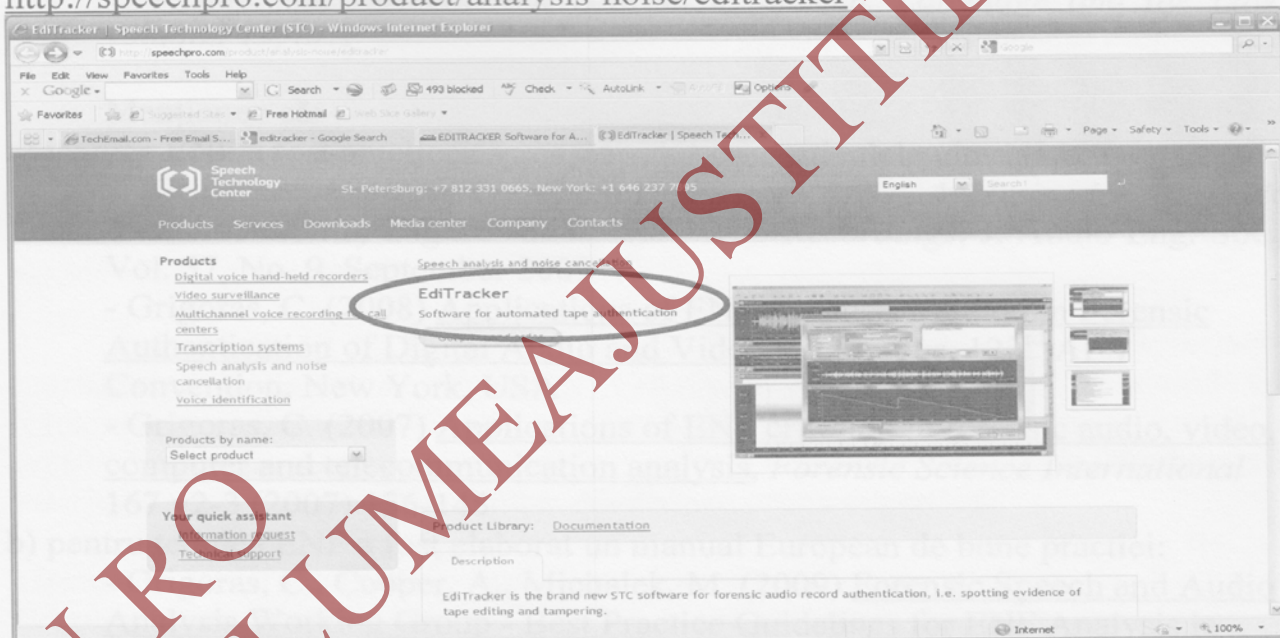
La pagina 3 din raportul MJ-INEC sunt prezentate ca aparatură folosită o stație de lucru computerizată și o serie de programe de calculator.

Conform legislației internaționale și prevederilor art.7 din Legea nr.8 / 1996, programele de calculator (lb. engl. *software*) sunt opere originale de creație intelectuală în domeniul științific. nu sunt aparatură și nu pot fi asimilate echipamentelor tehnice sau aparaturii (lb. engl. *hardware*).

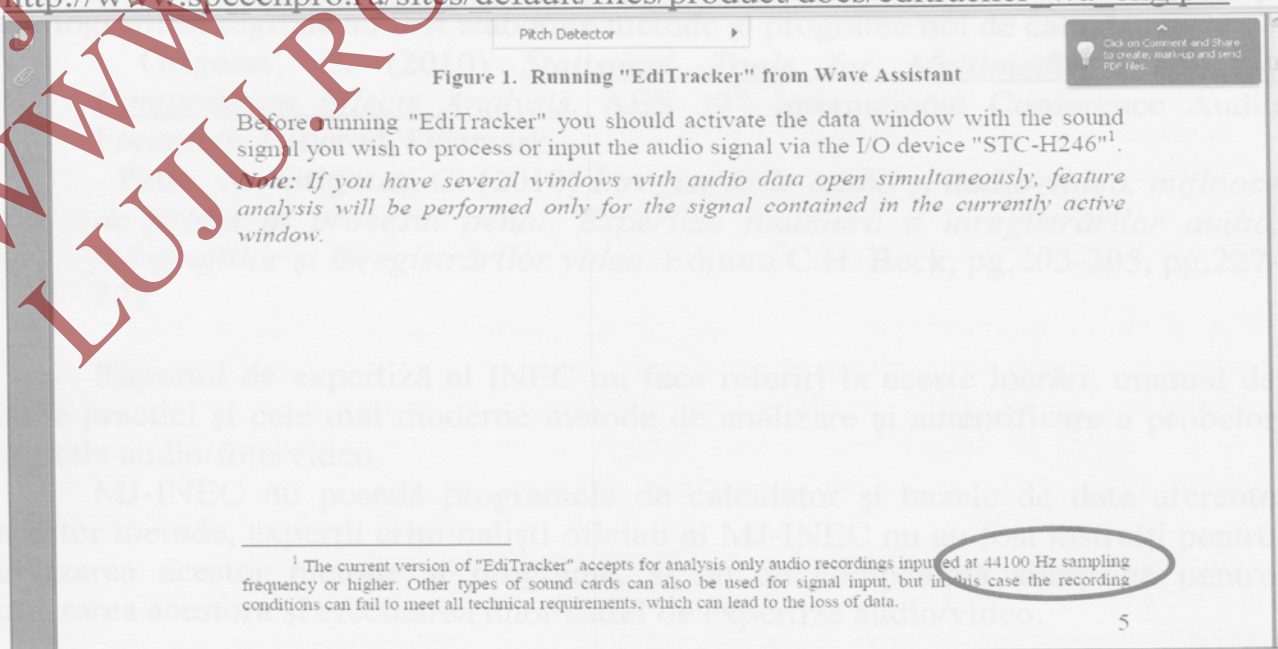
Conform prezentării producătorului și manualului de utilizare (a se vedea figurile de la paginile 3 din prezentele obiecțiuni), programul EdiTracker este destinat autentificării înregistrărilor audio analogice, de pe benzile magnetice, care trebuie digitizate cu frecvența de eșantionare de 44.1 KHz. Programul EdiTracker

poate analiza exclusiv înregistrări eșantionate la 44.1 KHz și nu permite accesarea înregistrărilor cu frecvențe mai mici de 44.1 KHz precum cele din această speță care, conform celor menționate la paginile 9, 10 și 12 din raportul MJ-INEC, sunt eșantionate la 22 KHz, 11 KHz și 14.6 KHz.

<http://speechpro.com/product/analysis-noise/editracker>

http://www.speechpro.ru/sites/default/files/product/docs/editracker_wa_eng.pdf

4. Observații generale și bibliografie

Bibliografia de la pagina 6 din raportul INEC conține referință la articolul subsemnatului:

[7] Grigoraș, C. (2005), *Digital Audio Recording Analysis: The ENF Criterion, The International Journal of Speech, Language and the Law*, volumul 12, nr.1

Menționez că:

a) tehnica ENF a fost ameliorată considerabil prin articolele ulterioare:

- Grigoras, C. (2009) *Applications of ENF Analysis in Forensic Authentication of Digital Audio and Video Recordings*, J. Audio Eng. Soc., Vol. 57, No. 9, September 2009

- Grigoras, C. (2008) Applications of ENF Analysis Method in Forensic Authentication of Digital Audio and Video Recordings, 123rd AES Convention, New York, USA

- Grigoras, C. (2007) Applications of ENF criterion in forensic audio, video, computer and telecommunication analysis, *Forensic Science International* 167 v2-3 (2007) 136-145

b) pentru tehnica ENF a fost elaborat un manual European de bune practici:

- Grigoras, C., Cooper, A., Michalek, M. (2009) Forensic Speech and Audio Analysis Working Group - Best Practice Guidelines for ENF Analysis in Forensic Authentication of Digital Evidence, ENFSI - FSAAWG

c) pentru autentificarea înregistrărilor digitale audio, video, audio/video, precum și a fotografiilor digitale au fost elaborate metode și programe noi de calculator:

- Grigoras, C. (2010) Statistical Tools for Multimedia Forensics: Compression Effects Analysis, AES 39th International Conference Audio Forensics, Hillerod, Denmark

- Petre, A., Grigoraș, C. (2010) *Înregistrările audio și audio-video, mijloace de probă în procesul penal. Expertiza judiciară a înregistrărilor audio, fotografiilor și înregistrărilor video*, Editura C.H. Beck, pg.203-205, pg.227-229

Raportul de expertiză al INEC nu face referiri la aceste lucrări, manual de bune practici și cele mai moderne metode de analizare și autentificare a probelor digitale audio/foto/video.

MJ-INEC nu posedă programele de calculator și bazele de date aferente acestor metode, experții criminaliști oficiali ai MJ-INEC nu au fost instruiți pentru utilizarea acestor metode și programe, și nu au competență științifică pentru utilizarea acestora și efectuarea unor astfel de expertize audio/video.

5. Constatări

Potrivit dispozițiilor legale în vigoare, în situația în care organul de urmărire penală ori instanța de judecată dispune efectuarea unei expertize criminalistice, aceasta va fi efectuată de către Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice în raza căreia funcționează instituția solicitantă (a se vedea **Hotărârea de Guvern nr. 368/1998 - privind înființarea Institutului Național de Expertize Criminalistice - I.N.E.C.** modificată prin Hotărârea de Guvern nr. 458/2009 - pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 368/1998 privind înființarea Institutului Național de Expertize Criminalistice - I.N.E.C.: **art. 11** : “Laboratoarele interjudețene de expertize criminalistice au următoarele atribuții principale: a) efectuează prima expertiză, potrivit competenței lor materiale și teritoriale”).

Potrivit art. 10 din **Hotărârea de Guvern nr. 368/1998 - privind înființarea Institutului Național de Expertize Criminalistice - I.N.E.C.** : “Institutul are următoarele atribuții principale: a) efectuează, în toate cazurile, noua expertiză criminalistică; în cazurile de o complexitate mai mare sau pentru care laboratoarele interjudețene nu au condiții tehnice, efectuează prima expertiză”.

În aceste condiții, apreciez că expertiza dispusă de către instanța trebuia efectuată, în prima fază – de către Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice Brașov urmând ca – o eventuală nouă expertiză criminalistică dispusă de către instanța, în situația prevăzută de către art. 125 Cpp și art. 10 lit. a din HG nr. 368/1998 – să fie efectuată de către INEC .

Conform celor menționate la paginile 11-12 din raportul MJ-INEC, expertul INEC a procedat la exportarea semnalelor audio din înregistrările în litigiu la 11 KHz, această frecvență nefiind acceptată de către programul EdiTracker. Implicit înregistrările audio în litigiu nu au fost expertizate cu programul EdiTracker despre care raportul INEC susține la pagina 3 că a fost folosit la efectuarea expertizei INEC.

Chiar dacă semnalele audio în litigiu ar fi reeșantionate la 44.1 KHz, programul EdiTracker tot nu ar putea fi utilizat deoarece prin reeșantionare la o frecvență superioară, unele întreruperi din semnalele în litigiu nu ar mai putea fi depistate iar analiza elementelor de redigitizare a semnalelor în litigiu nu ar fi relevantă. Raportul INEC nu conține nicio imagine cu analizele efectuate cu programul EdiTracker.

De asemenea nici celelalte programe de calculator menționate la pagina 3 din raportul INEC nu sunt consacrate în expertiza de autentificare a înregistrărilor audio și nu oferă suficiente rezultate concludente pentru depistarea editărilor digitale.

La paginile 13-14 din raportul MJ-INEC se observă neconcordanța dintre data la care a fost efectuată o înregistrare în litigiu (31 martie 2010) și data la care a fost inscripționat/gravat suportul optic (22 aprilie 2010). În aceste condiții este evident că înregistrarea în litigiu nu este autentică, conține elemente de copiere, și poate fi o copie sau o editare.

Raportul MJ-INEC nu menționează acest aspect și nici nu conține reprezentări grafice:

- corespunzătoare metodei [7] elaborate de subsemnatul
- generate cu programul EdiTracker
- relevante pentru a ilustra faptul că nu există urme de intervenții tehnice.

În lipsa înregistrărilor digitale în litigiu nu am posibilitatea de a verifica, conform prevederilor art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 75/2000 și practicii CEDO (Mirilashvili c. Rusia, 2008), materialul necesar pentru efectuarea expertizei, și implicit:

- verificarea tuturor celor susținute în raportul MJ-INEC
- întocmirea unui set complet de obiecțiuni la raportul de expertiză al MJ-INEC.

Având în vedere neconcordanțele dintre “aparatura folosită” și analizele prezentate în raportul INEC, asistăm la ceea ce în literatura internațională de specialitate *forensic audio* se numește “șarlatanie”, a se vedea:

Eriksson, A., Lacerda, F. (2007) *Charlatanry in forensic speech science: A problem to be taken seriously*, The International Journal of Speech, Language and the Law, Vol 14.2, pp.169-193

Menționez că:

a) nu este prima expertiză de tip “șarlatanie” întocmită de Ministerul Justiției și într-un stat de drept este inadmisibil ca Ministerul Justiției să interfereze în actul de justiție prin astfel de expertize criminalistice fără suport științific, care pot induce în eroare instanțele din România și genera erori judiciare;

b) într-un stat de drept este inimaginabil ca Ministerul Justiției să dețină monopolul în expertizele criminalistice și să-și desemneze în doar câteva săptămâni experți criminaliști oficiali audio/video, fiind evident că nu au avut timpul necesar formării profesionale și implicit nu au competență științifică în acest domeniu; astfel de “șarlatanii” și expertize criminalistice fără suport științific reprezintă doar unul din rezultatele unui lung șir de nereguli din Ministerul Justiției, și vor continua și în alte dosare;

c) Ministerul Justiției nu are acordul meu de a-mi utiliza numele și lucrările de specialitate în acest mod abuziv, fraudulos, de tip “șarlatanie”;

d) Ministerul Justiției nu are:

1. programe de calculator și baze de date adecvate pentru expertiza înregistrărilor digitale audio, video, audio/video, precum și a fotografiilor digitale
2. experți criminaliști oficiali instruiți pentru cele mai moderne metode de autentificare a înregistrărilor digitale audio, video, audio/video, precum și a fotografiilor digitale

e) actuala conducere a Ministerului Justiției a fost informată de către subsemnatul prin notele nr.83903/20.07.2009, nr.135483/07.12.2009 și nr.51043/14.05.2010 cu privire la existența de metode, programe de calculator și baze de date dezvoltate de către experți sau specialiști din țară sau străinătate, persoane fizice sau juridice, care nu sunt accesibile experților criminaliști oficiali din institutele de stat din România, astfel încât unele expertize (în special audio/foto/video) nu pot fi efectuate instituționalizat în cadrul MJ-INEC, Ministerul de Interne, Serviciul Român de Informații, și, datorită monopolului de stat în domeniul expertizelor criminalistice, ne îndreptăm spre un blocaj evident. Implicat Ministerul Justiției nu are nici competența de a verifica și autoriza experți criminaliști independenți, după cum în mod tendențios, înainte ca și alte “șarlatanii” să ajungă publice, Ministerul Justiției (susținut de SRI, DIICOT ș.a.) se grăbește să promoveze în Parlamentul României un proiect de lege care să-i asigure, împotriva practicii CEDO și realităților legislative din toate celelalte state UE, monopolul în desemnarea experților criminaliști autorizați.

6. Concluzii

Obiectivele expertizei criminalistice dispuse de instanță sunt “să se stabilească dacă înregistrările audio și audio/video ambientale sunt autentice”.

Concluzia raportului de expertiză nr. 88 din 13 mai 2011 al Ministerului Justiției – Institutul Național de Expertize Criminalistice:

- a) este “*nu au fost depistate urme ale unor intervenții tehnice, elemente de copiere, editare sau alte alterări ale înregistrărilor...*”
- b) **nu răspunde la întrebările formulate de instanță.**
- c) contravine chiar neconcordanței, menționată de altfel în raportul de expertiză, dintre data la care a fost efectuată o înregistrare în litigiu (31 martie 2010) și data la care a fost inscripționat/gravat suportul optic (22 aprilie 2010), și care reprezintă element de copiere.
- d) nu este o concluzie criminalistică, conformă cu cele prezentate în lucrarea [6] din bibliografia de la pagina 6 din raportul de expertiză al MJ-INEC; astfel, expertul MJ-INEC face referire la o a doua lucrare a subsemnatului, dar nici pe aceasta nu o utilizează în raportul său de expertiză.

7. Observații generale și opinia expertului criminalist autorizat

Pe baza metodelor și programelor pe care Ministerul Justiției – Institutul Național de Expertize Criminalistice susține că le-a utilizat în raportul de expertiză nr. 88 din 13 mai 2011, este imposibil a se efectua o analiză corespunzătoare a înregistrărilor în litigiu.

În lipsa materialului necesar pentru efectuarea expertizei și verificării acestuia conform art.7 din Ordonanța Guvernului nr.75/2000 și practicii CEDO, nu sunt în măsură a verifica alte analize din raportul MJ-INEC și implicit întocmirea unui set complet de obiecțiuni la raportul de expertiză al MJ-INEC.

Îmi exprim disponibilitatea de a participa, în calitate de expert independent, la efectuarea unei noi expertize:

- cu cele mai moderne metode de expertizare disponibile la nivel mondial
- individual sau în comisie de experți independenți din afara țării (potrivit Convenției Schengen), fără înștiințarea Ministerului Justiției din România.

Pentru un set complet de analize, se va impune a fi puse la dispoziția experților materialele necesare (suporturi originale și echipamentele folosite la prelevarea și stocarea înregistrărilor în litigiu).

Dr. ing. Catalin GRIGORAȘ
Expert oficial
Expert criminalist